

Kymen Jätelautakunta

JÄTEHUOLLON PALVELUTASO 2025–2030

liitti | Hamina | Kotka | Kouvola | Lapinjärvi | Miehikkälä | Mäntyharju | Pyhtää | Virolahti

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
2. TAUSTATIETO	4
2.1 Kymen jätelautakunnan alue	4
2.2 Jätehuollon laatuvaatimukset ja jätemaksutaksa	5
2.3 Jätelainsäädännön tuomat muutokset	6
3. KUNTIEN YHTEINEN JÄTEHUOLLON PALVELUTASO VUOSILLE 2025-2030	7
3.1 KIIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTTEENKULJETUS JA TÄYDENTÄVÄT PALVELUT	8
3.1.1 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen nykytila	8
3.1.2 Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen tulevia muutoksia	9
3.1.3 Sekajätteen aluekeräys	11
3.1.4 Jätteenkuljetusten kehittäminen	12
3.1.5 Jätteenkuljetusten asiakaspalvelu	15
3.2 JÄTEASEMAT, EKOPISTEET JA TÄYDENTÄVÄT KERÄYSPALVELUT	16
3.2.1 Jäteasemat	16
3.2.2 Ekopisteverkosto	18
3.2.3 Vaarallisen jätteen vastaanotto ja keräys	18
3.2.4 Täydentävät maksulliset noutopalvelut	18
3.3 VIESTINTÄ JA NEUVONTA	19
3.3.1 Viestintä	19
3.3.2 Neuvonta	19
3.4 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT	20
3.5 JÄTEHUOLLON VALVONTATEHTÄVÄT	21

1. JOHDANTO

Jätehuollon palvelutasossa määritellään se, millaisia jätehuoltopalveluja kuntalaisille tarjotaan Kymen jätelautakunnan ja Kymenlaakson Jäte Oy:n yhteisellä toimialueella. Toimialueeseen kuuluu 9 kuntaa.

Jätelain mukaan kuntien vastuulla on järjestää jätehuoltopalvelut, joiden tulee täyttää kohdassa 2.2. esitetyt jätelain edellyttämät laatuvaatimukset. Tämä tarkoittaa jätehuollon palveluiden kattavuuden ja laadun vähimmäistason takaamista kaikille asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille.

Jätehuollon palvelutaso määritellään ensisijaisesti kunnan vastuulle kuululle jätehuollolle, erityisesti asuinkiinteistöjen jätehuoltopalveluille. Palvelutasossa asetetaan vähimmäistaso Kymenlaakson Jäte Oy:n tai kunnan tarjoamille jätteiden keräys-, kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä neuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa käsitellään myös Kymen jätelautakunnan toteuttamat viranomaispalvelut.

Tätä jätehuollon palvelutasoa on valmisteltu yhdessä alueen kuntien kanssa jätelautakunnan ja jätelyhtiön ehdotuksen perusteella. Kuntien vastuulla on kiinteistökohtaisen jätehuollon järjestäminen kaikille asuinkiinteistöille sekä kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöille.

Jätelautakunta toimii alueella jätehuoltoviranomaisena ja kunnallinen jätelyhtiö Kymenlaakson Jäte Oy huolehtii jätehuollon käytännön järjestämisestä siltä osin, kuin osakaskunnat ovat jätehuollon palvelutehtävät sille siirtäneet.

Edellinen jätehuollon palvelutaso oli laadittu vuosille 2023-2024. Kymen jätelautakunta pyysi kuntia 17.1.2024 päivällä kirjeellä nimeämään edustajan ja varaedustajan Jätehuollon palvelutason 2025-2030 sekä Jätepoliittisen ohjelman 2025-2030 ohjausryhmään. Ohjausryhmän jäsenille sekä jätelautakunnalle järjestettiin Alueellinen jätehuoltoseminaari 25.3.2024, joka oli myös aloituskokous päivitysprojektille. Ohjausryhmä kokoontui 16.5. ja 28.8. Kymen jätelautakunnan jäsenille sekä Kymenlaakson Jäte Oy:n hallitukselle järjestettiin jätetaksoihin ja osittain myös jätehuollon palvelutasoon liittyen Taksaseminaari 30.5.2024.

Palvelutasomääritysluonnos käsiteltiin 26.9.2024 Kymen jätelautakunnan kokouksessa, jonka jälkeen se asetettiin nähtäville ja siitä pyydettiin kunnilta lausunnot. Kymen jätelautakunta päättää palvelutasosta vuosille 2025-2030 kokouksessaan 21.11.2024.

2. TAUSTATIETOA

2.1 Kymen jätelautakunnan alue

Jätelautakunnan toimialueena ovat Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Mäntyharju, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti. Toiminta-alue muodostuu edellä mainittujen kuntien omistaman Kymenlaakson Jäte Oy:n toiminta-alueesta. Alueella on kolme isoa keskustaajamaa: Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamat, ja lisäksi erikokoisia pienem-

piä taajamia, haja-asutusalueita, saaristoja ja runsaasti vapaa-ajanasutusta. Kaupunkirakenteet vaihtelevat tiiviistä pirstaloituneeksi.

Alueella on yhteensä noin 174 600 asukasta ja kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle kuuluvia rakennuksia noin 104 200, joista vapaa-ajan asuntoja on noin 25 500.

2.2 Jätehuollon laatuvaatimukset ja jätemaksutaksa

Jätelain 34 §:n mukaisesti kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava siitä, että:

- käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistökohtainen jätteenkuljetus;
- käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa;
- käytettävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;
- jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua;
- jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein

Kunnallisilla jätehuoltomääräyksillä sekä jätemaksutaksoilla voidaan myös ohjata jätehuollon järjestämistä. Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa.

Asukkaille tarjottavat jätehuollon palvelut rahoitetaan perusmaksuilla, jäteastioiden tyhjennysmaksuilla, lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksuilla ja jäteasemien vastaanottomaksuilla.

Perusmaksuilla rahoitetaan kokonaan täydentävien ekopisteiden, vaarallisten jätteiden jätehuollon, viestinnän ja neuvonnan kulut sekä merkittävä osa jäteasemien kustannuksista. Jäteastioiden tyhjen-nysmaksuilla rahoitetaan jätteenkuljetuspalvelun järjestämisen ja asiakaspalvelun kulut, kuljetetun jät-

teen käsittelykulut sekä kuljetusurakoitsijan korvaukset. Jäteasemilla kerätyt maksut käytetään jäteasemien kulujen kattamiseen, ja lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksut niiden kuluihin.

Edellä mainittujen lain vaatimusten saavuttamista voidaan mitata esim. asiakastyytyväisyyskyselyillä. Kymenlaakson Jäte Oy tekee oman asiakastyytyväisyystutkimuksen asukkaille kahden vuoden välein. Alueemme asukkaiden tyytyväisyyttä suhteessa muiden Suomen kuntien asukkaiden tyytyväisyyteen voidaan seurata FCG:n vuosittain teke-mästä Yhdyskuntatekniset palvelut-tutkimuksesta, johon ovat alueen kunnista usein osallistuneet Kotka ja Kouvola sekä joinakin vuosina myös Hamina.

2.3 Jätelainsäädännön tuomat muutokset

Vuosina 2023-2024 jätteenkuljetuksessa tapahtui suuria muutoksia. Bio- ja pakkausjätteet siirtyivät jätelain mukaisesti koko Suomessa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Tämä tarkoitti alueellamme sitä, että myös Haminassa, Lapinjärvellä, Miehikkälässä, Pertunmaalla (v. 2025 osa Mäntyharjua), Pyhtäällä ja Virolahdella siirryttiin bio- ja pakkausjätteiden osalta kuntien yhteisen jäteyhtiön, Kymenlaakson Jäte Oy:n kilpailuttamaan jätteenkuljetukseen.

Sekajätteet sekä saostus- ja umpisäiliölietteet jäivät näissä yllä mainituissa kunnissa vielä kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen pois lukien Pyhtään sekajätteet, jotka siirtyivät Kymen jätelautakunnan päätöksellä kunnan järjestämään kuljetukseen. Sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukset voidaan siis jätelain mukaan yhä järjestää ns. kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetuksena, jos jätelaissa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Osassa kuntia, kuntien kiinteistöillä ja asuinkiinteistöillä operoi siten kaksi toimijaa: kunta järjestää kuljetuksen bio- ja pakkausjätteille ja yksityinen yritys kuljettaa sekajätteet ja lietteet.: kunta järjestää kuljetuksen bio- ja pakkausjätteille ja yksityinen yritys kuljettaa sekajätteet ja lietteet. Tämä rajoittaa kunnallisen jätehuollon mahdollisuuksia taksaohjaukseen, kun kaikki jätejakeet eivät kuulu kunnan kuljetusten ja taksojen piiriin. Myös mahdollisuudet esimerkiksi monilokeroastioiden käyttöön rajoittuvat kunnan kuljetuksiin kuuluviin jätteisiin.

Biojätteen keräys on Kymen jätelautakunnan alueella ollut pakollista vuodesta 2005 lähtien asuinkiinteistöillä, joilla asuntoja on vähintään kolme. Toukokuun alusta 2024 jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti myös omakoti- ja paritalot veloitettiin liittymään biojätteiden erilliskeräykseen. Velvoite koski ensi vaiheessa kiinteistöjä, jotka sijaitsevat yli 10 000 asukkaan taajamassa. Näitä taajamia alueellamme ovat Haminan, Kotkan ja Kouvolan keskustaajamatl. Vaihtoehdot ovat biojätteen kuljetukseen liittymisen tai omatoimisen kompostointi. 1.6.2025 velvoite laajenee myös pienempiin, yli 300 asukkaan taajamiin. Palvelutasokaudella 2025-2030 jätelaki tulee muuttumaan vaiheittain kohti kiertotalouslakia.

2.4 Jätehuoltomääräykset

Jätehuoltomääräyksiä muutettiin 1.6.2023 alkaen v. 2021 muuttunutta jätelainsäädäntöä vastaavaksi. Jätehuoltomääräyksiä ollaan jälleen syksyllä 2024 muuttamassa. Uudet jätehuoltomääräykset on määrä tulla voimaan alkuvuodesta 2025. Suurin muutostarve on sekalaisen yhdyskuntajätteen terminä käy-tetyn ”loppujäte” -termin muuttaminen termiksi ”sekajäte”. Tämä on kansallisen jätetikogrammi-hankkeen vuoksi välttämätöntä. Suomessa on tarkoitus ottaa käyttöön yhdenmukaiset jätetermit ja niitä selittävät kuvat/tunnukset. Tämä helpottaa asukkaiden jätteiden lajittelua asuinpaikasta riippumatta.

3. KUNTIEN YHTEINEN JÄTEHUOLLON PALVELUTASO VUOSILLE 2025-2030

Jätehuollon yhteisestä palvelutasosta Kymen jätelautakunnan alueella päätettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2015, jolloin laadittiin ”Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2020”. Pitkäksi venyneen jätelain uudistusprosessin aikana ei nähty mielekkääksi päivittää palvelutasoa, joten päivittämistä lykättiin.

Palvelutaso tehtiin vain vuosiksi 2023-2024, koska jätelain mukanaan tuomat muutokset muokkasivat palveluja voimakkaasti. Elokuussa 2022 Kuntaliitto julkaisi ensimmäistä kertaa oppaan kunnille jätetaksojen laatimiseen. Taksaoppaan mukaan jätehuoltoalueilla tulisi tavoitella yhtenäisiä taksoja, joko koko jätehuoltoalueella, tai jätteenkuljetustaksojen osalta kuljetusvyöhykkeillä. Yhtenäinen taksa sopii hyvin yhteen palvelusomärittelyssä tavoiteltavan yhtenäisen palvelutason kanssa ja yhdenmukaistamista onkin syytä jatkaa.

Seuraavien viiden vuoden aikana Kymen jätelautakunnan alueen jätehuollon palvelutasossa tulee tehtäväksi jäteasemaverkoston ja jäteasemien palvelutavan ja aukioloaikojen tarkastelu. Digitalisaatio tulee osalle jäteasemista mm. itsepalveluaukioloaikoina. Edelleen on kuitenkin tärkeää taata henkilökohmainen palvelu asukkaille. Palvelutasoon vaikuttavat lisäksi mm. asukasmäärän pieneneminen ja asutuksen painopisteen siirtyminen kohti keskustaajamia.

Kunnan järjestämät jätteenkuljetuspalvelut alueella lisääntyvät kaudella 2025-2030 kuntien ja jätelautakunnan päätösten sekä jätehuoltomääräysten myötä. Pertunmaan alueella siirrytään huhtikuussa 2025 kunnan järjestämiin kiinteistökohtaisiin sekajättekuljetuksiin ja aluekeräyspisteet poistetaan. Myös lietteiden kuljetus siirtyy kunnan järjestämäksi Pertunmaan alueella. Vappuna 2026 biojätteiden erilliskeräysvelvollisuus laajenee koskemaan myös yli 300 asukkaan taajamia. Kymenlaakson Jäte Oy hoitaa alueen asukkaiden biojätteiden kuljetuksen. Kuljetukseen liittymisen sijasta voi biojätteet kompostoida omalla tontillaan, kunhan siitä ilmoittaa Kymen jätelautakunnalle.

Ekopisteverkostoa kehitettiin vuoden 2023 aikana. Ekopisteverkostoa karsittiin vähäisen käytön ja päällekkäisen hyötyjätekeräyksen vuoksi. Kymenlaakson Jätteen ylläpitämiä ekopisteitä on muutoksen jälkeen 44 kpl, jotka täydentävät Rinki-ekopisteiden verkostoa. Kartonginkeräysastioita ja kysytyjä muovinkeräysastioita lisättiin ekopisteille. Jatkossakin jokaisesta kunnasta löytyy muovinkeräyspiste. Kaikilla Kymenlaakson Jätteen ylläpitämällä ekopisteillä on nyt vähintään lasin, metallin, paperin ja kartongin keräysastiat. Poistotekstiilin löytyy jokaisesta kunnasta. Tiedotus, neuvonta ja asiakaspalvelu ovat avainasemassa uudistusten toteutumisessa.

3.1 KIINTEISTÖKOHTAINEN JÄTTEENKULJETUS JA TÄYDENTÄVÄT PALVELUT

3.1.1 Kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen nykytila

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei muuta päätetä. Kiinteistökohtaisella jätteenkuljetuksella tarkoitetaan sitä, että jäteastia tyhjennetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa).

Kunnan järjestämällä kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan sitä, että kunnallinen jäteyhtiö, Kymenlaakson Jäte Oy, vastaa jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta ja järjestää jätteiden kuljetuksen asuinkiinteistöiltä ja kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöiltä jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätelain uudistuksen myötä bio- ja pakkausjätteiden (metalli, lasi, kartonki ja muovi) kiinteistökohtainen kuljetus on siirtynyt koko Suomessa kunnan järjestettäväksi. Täten Kymenlaakson Jäte Oy vastaa nykyisin kaikissa toiminta-alueensa kaikissa kunnissa bio- ja pakkausjätteen kuljetuksista. Biojätteen ja pakkausjätteiden kiinteistökohtainen kuljetuksessa jäteastia tyhjennetään kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta, joka voi olla kiinteistökohtainen tai usean kiinteistön yhteinen (kimppa). Bio- ja pakkausjätteet toimitetaan kierrätykseen eli materiaalina hyödynnettäväksi. Sekajäte toimitetaan energiahyötykäyttöön.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnassa voi olla kiinteistön haltijan järjestämä sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliöljetteen kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, mikäli lainsäädännön mukaiset seuraavat ehdot täyttyvät:

- Tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohdullisin ja syrjimättömin ehdoin.
- Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle; Vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Asiasta päättää Kymen jätelautakunta.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen, ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin rekisteröidyn jätteenkuljetusyrityksen kanssa jätehuoltomääräysten mukaisesti. Kymenlaakson Jäte Oy ei kilpailuta ja hoida näitä jättekuljetuksia, vaan asukas tilaa kuljetuksen itse haluamaltaan yksityiseltä jätteenkuljettajalta.

Kymenlaakson Jäte Oy:n toiminta-alueella Haminan, Miehikkälän, Virolahden, ja Lapinjärven kunnissa on kiinteistön haltijan järjestämä sekajätteen kuljetus, eli näissä kunnissa kiinteistön omistaja sopii jätteenkuljetuksesta suoraan palvelua tarjoavan jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Kymenlaakson Jäte Oy järjestää sekajätteen kuljetukset muissa toiminta-alueensa kunnissa eli litissä, Kouvolassa, Kotkassa, Mäntyharjulla ja Pyhtäällä. Pertunmaan alueella sekajätteen kuljetukset siirtyvät Kymenlaakson Jätteen kuljetuksiin 27.4.2025.

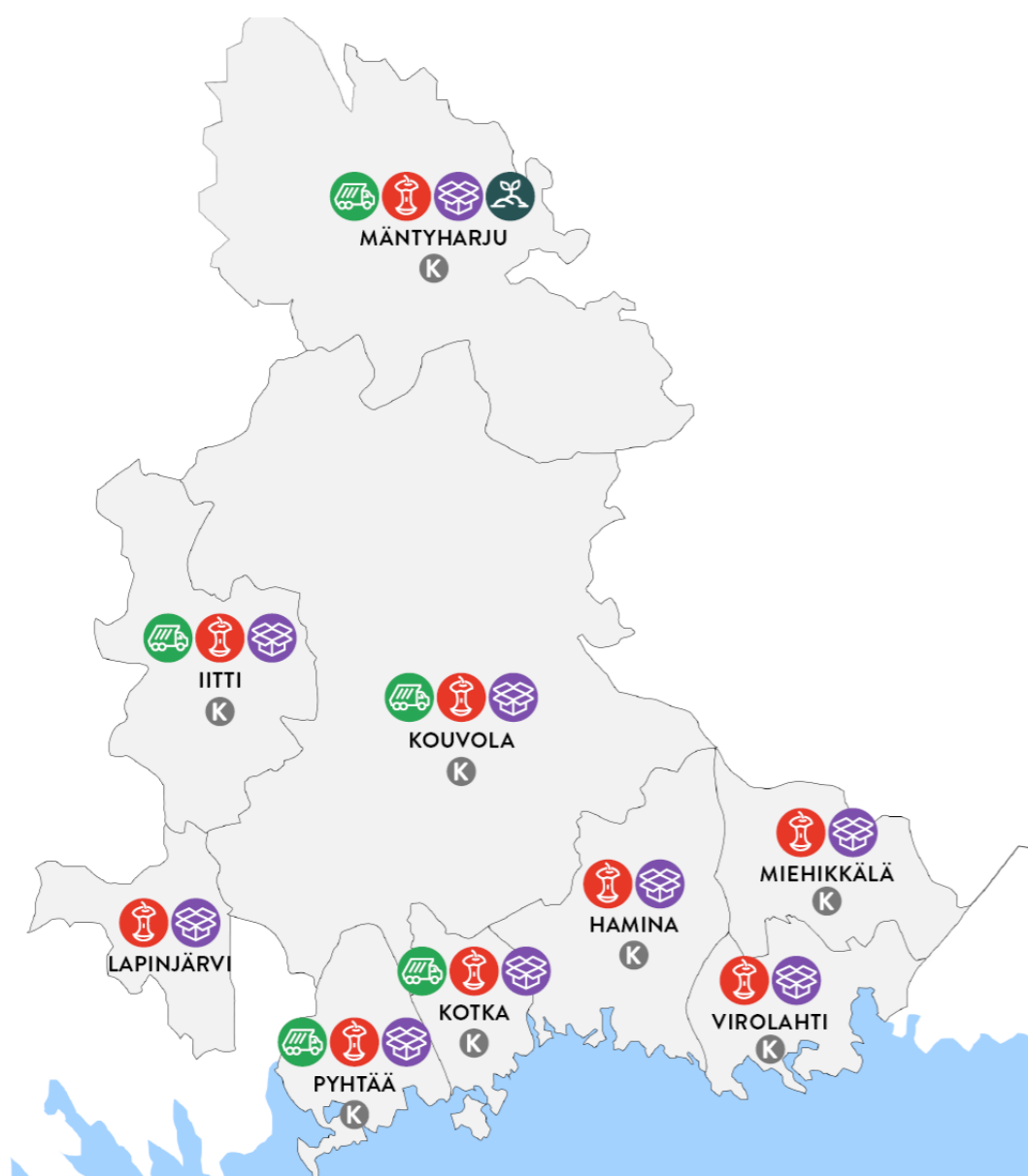
Mäntyharjulla on Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämä kuljetus asumisesta syntyville lietteille. Pertunmaan alueen asumisen lietteiden kuljetukset siirtyvät Kymenlaakson Jätteelle 27.4.2025. Muissa Kymenlaakson Jäte Oy:n toiminta-alueen kunnissa (Hamina, Iitti, Kouvola, Kotka, Lapinjärvi, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti) on kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus asumisen lietteille. Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöiden ja -kaivojen, pienpuhdistamoiden tms. jätevesien käsittelyjärjestelmien lietteitä sekä umpisäiliöiden lietteitä.

3.1.2 Kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen tulevia muutoksia

- Mäntyharjun Pertunmaalla sekajätteen- ja lietteenkuljetukset siirtyvät Kymenlaakson Jätteen kuljetuksiin huhtikuussa 2025
- hyvinvointialueen hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämisvastuu kunnalla enintään vuoden 2025 loppuun saakka.
- jätehuoltomääräysten mukaan biojätteen erilliskeräysvelvoite laajenee pienempiin, yli 300 asukkaan taajamiin. Velvoite koskee myös Klamilan ja Kuortin taajamia, joissa on yli 10 keräysvelvollista kiinteistöä.

Jätteenkuljetukset Kymenlaakson Jäte Oy:n toimialueella

- Sekajätteet/loppujätteet
- Biojätteet
- Pakkausjätteet
- Liete
- Kunnan kiinteistöjen jätteet

3.1.3 Sekajätteen aluekeräys

Lukolliset yhteiskeräyspisteet

Lukolliset yhteiskeräyspisteet täydentävät kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta siellä, missä jäteautolla ei pääse kiinteistölle. Tällaisia olosuhteita ovat esimerkiksi, jos asuinkiinteistö sijaitsee saarella tai tie kiinteistölle ei kannata jäteauton painoa. Lukollinen yhteiskeräyspiste voidaan järjestää alueella, jonne johtava tie ei kestä jäteauton painoa tai alueelle tulee kiertää toisen maakunnan kautta.

Lukollisia yhteiskeräyspisteitä ylläpitävät Kymenlaakson Jäte Oy tai kunta. Lukollisen yhteiskeräyspisteen käyttäjäksi haetaan Kymen jätelautakunnan kautta, joka tarkastaa kiinteistön tilanteen jätteenkuljetuksen kannalta. Kymenlaakson Jäte Oy on perustanut hoitamilleen jätteenkuljetusalueille 45 lukollista jätteenkeräyspistettä. Lukollisten pisteiden sijaintiin tai määrään ei ole suunniteltu muutoksia, mutta pisteitä voidaan lisätä tarpeen mukaan.

Lukollisten yhteiskeräyspisteiden määrä kunnittain:

• Hamina	5
• Iitti	2
• Kotka	12
• Kouvola	9
• Miehikkälä	3
• Mäntyharju	4
• Pyhtää	6
• Virolahti	3

Pyhtään Kaunissaaren jätehuolto

Kymen jätelautakunta päätti Kaunissaaren jätehuollon järjestämisestä 21.3.2024 ja samalla hyväksyi Kaunissaaren erillisen saaristotaksan. Kaunissaaren jätehuolto järjestetään saarella lukollisella yhteiskeräyspisteellä. Keräysvälineenä käytetään puristinta, joka kuljetetaan saareen yhteysaluksella.

Pertunmaan alueen aluekeräyspisteet

Vuonna 2025 Pertunmaan alueella luovutaan aluekeräyspisteistä ja siirrytään kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen, jota täydennetään tarpeen mukaan lukollisilla yhteiskeräyspisteillä. Lukollinen yhteiskeräyspiste perustetaan, mikäli alueella on 5 tai useampi keräyspistettä tarvitsevaa taloutta.

3.1.4 Jätteenkuljetusten kehittäminen

Jäteastiapalvelut ja lisäpalvelut

Vuodesta 2024 lähtien on ollut taajamissa asuville biojätteen astiapalvelu. Astiapalveluun sisältyy Kymenlaakson Jätteen kilpailuttama tuulettuva 140 litran biojäteastia pihaan toimitettuna, jonka tyhjennyksestä asiakas maksaa taksan mukaisen maksun. Kymenlaakson Jäte Oy omistaa jäteastian ja huolehtii jäteastian ylläpidosta. Kymenlaakson Jäte järjestää lisäpalveluna jäteastioiden pesun kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Kiinteistön omistaja voi järjestää jäteastioiden pesut itse tai tilata palvelun Kymenlaakson Jäte Oy:ltä.

Uusien asiakaspalveluratkaisujen kehittäminen

2023 lähtien asiakaspalvelutilanteen on voinut hoitaa Kymenlaakson Jätteen oma-asiointipalvelussa Kouvolassa, Pyhtäällä, Kotkassa. Oma-asiointia laajennetaan Kymenlaakson Jätteen kuljetusalueen kaikkien pienikiinteistöjen käyttöön. Oma-asioinnissa asiakas pystyy hoitamaan palvelujen tilaamisen ja muutokset palveluihin, sekä tarkistamaan palvelun tilan, aikataulut että tekemään kompostointi-ilmoituksen. Digitaalisten palveluja/Sähköisten asiakaspalveluratkaisujen kehittämistä jatketaan. Muuttuvat keräysvelvoitteet lisäävät asiakaspalveluun tulevien yhteydenottojen määrää. Yhteydenottojen hoitamiseen etsitään ratkaisuja, joissa asiakkaan tarve voidaan hoitaa asiakaspalvelun aukioloajan ulkopuolella

ja myös ilman asiakaspalvelun resurssien käyttämistä. Uusia palveluratkaisuja voisi olla chatbot, tekoälyä käyttävä chatbot tai robotiikka.

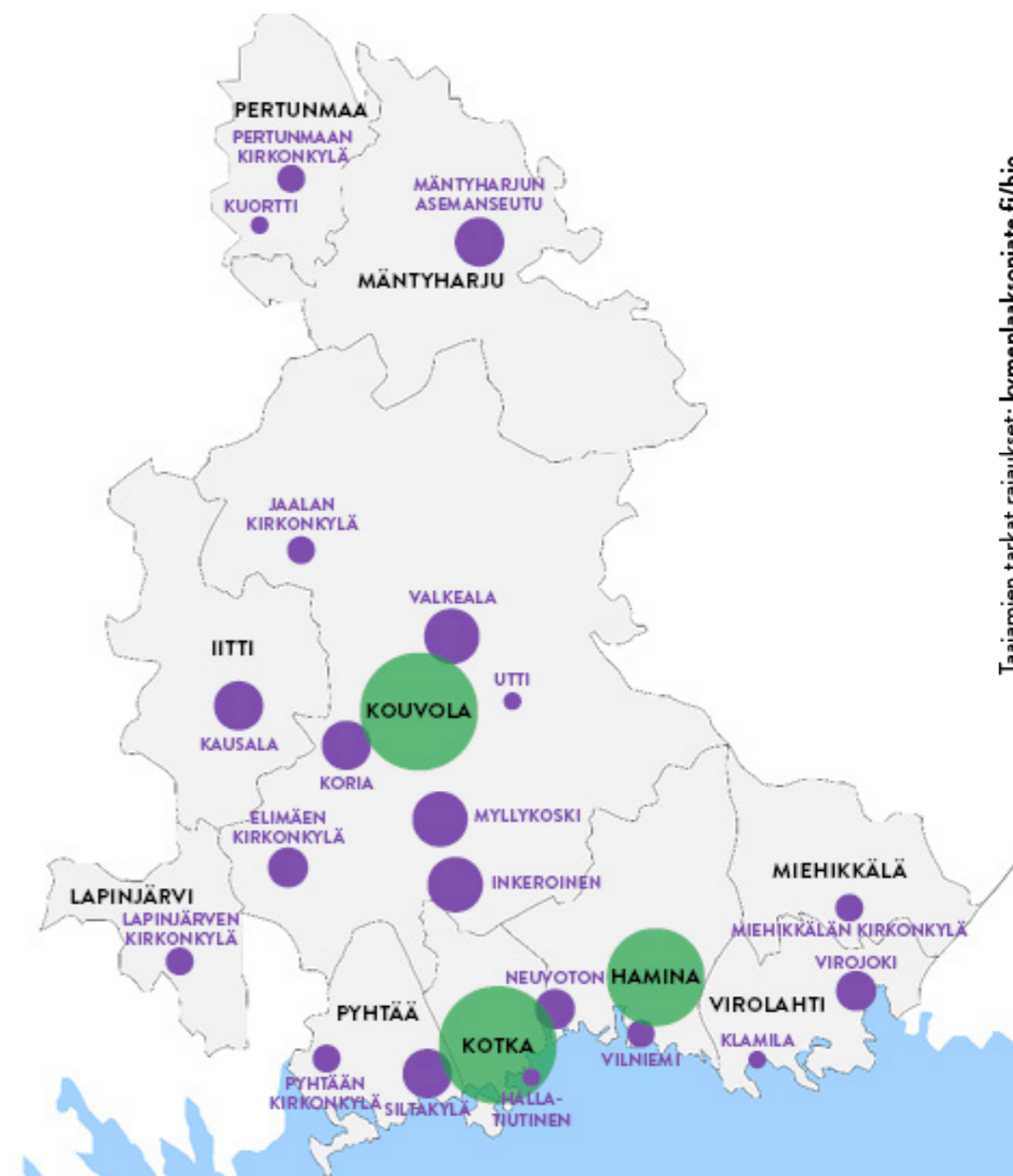
Asuinkiinteistöillä lainmukaiset erilliskeräysastiat

Jätehuoltomääräykset ovat velvoittaneet jo vuosia yli 5 huoneiston taloyhtiöitä erilliskeräämään pakkausjätteet ja lisäksi kolmen huoneiston ja sitä isompien taloyhtiöiden biojätteen erilliskeräykseen. Jätelakiin tuli muutoksia kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöiltä kerättävien bio- ja pakkausjätteiden keräysvelvoitteiden kilorajoihin. Jätehuoltomääräysten mukaisesti 1.5.2024 biojätteen erilliskeräysvelvoite tuli koskemaan 10 000 as taajamien pienikiinteistöjä, joka koskee Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamia. Biojätteen erilliskeräysvelvoite laajenee 1.5.2026 pienempiin, 300 asukkaan taajamiin. Keräysvelvoitteiden piiriin tulee lisää kiinteistöjä ja onkin seurattava, että kiinteistöt toimivat jätehuoltomääräysten mukaisesti ja liittyvät biojätteen kuljetukseen tai ilmoittavat kompostoinnista. Kymenlaakson Jätteen reksiterinhoitaja ylläpitää ajantasaista asiakasrekisteriä. Kymen jätelautakunta seuraa omalta osaltaan jätteenkuljetus- ja kompostointirekisteriään. Vaihtoehtona erilliskeräykseen liittymiselle on biojätteen kompostointi omalla kiinteistöllä. Kompostointi-ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia, jotka kompostoivat biojätteensä.

BIOJÄTTEEN KERÄYS

Biojätteen keräysvelvollisuus omakoti- ja paritaloille

- Suuret, yli 10 000 asukkaan rajatut taajama-alueet. Biojätteen lajitteluvelvoite 1.5.2024 alkaen.
- Pienet, yli 300 asukkaan taajama-alueet. Biojätteen lajitteluvelvoite 1.5.2026 alkaen.

Kymenlaakson Jäte kilpailuttaa kuljetukset

Kuntien omistaman jäteyhtiön on kilpailutettava keskitetysti kaikkien keräämiensä jätteiden (myös bio- ja pakkausjätteiden) kuljetukset. Kuljetusten kilpailutuksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota urakka-alueiden jakamiseen siten, että kaiken kokoisilla kuljetusyrityksillä on mahdollisuus saada kuljetusurakoita. Kuljetusten hankinnoissa edistetään vähäpäästöisiä kuljetusmuotoja huomioimalla esimerkiksi monilokeroautojen ja -astioiden erityispiirteet ja käyttörajoitteet urakoissa. Monilokeroautojen käyttöä edistetään kilpailutamalla erillisenä osaurakkana isompien keräysvälineiden tyhjennykset sekä neuvomalla asiakkaita keräysvälineiden hankinnassa.

Pakkausjätteiden kiinteistökeräyksessä toteutetaan Jätelakiin kirjattua pakkausjätteiden tuottajien ja kuntien yhteistoimintamallia, jossa kunnat huolehtivat jätteenkuljetuksesta kiinteistöiltä, ja tuottajat vastaavat vastaanotetun materiaalin käsittelykuluista, sekä maksavat osan kunnan järjestämän kiinteistökeräyksen kuluista.

Jätelaki velvoittaa pitämään markkinakartoituksen. Markkinavuoropuhelulla kuullaan kuljetusyrittäjiä urakkajaon, kalustovaatimusten jne. osalta ja kuulemisella varmistetaan kilpailutusten kiinnostavuus. Urakoitsijoita kiinnostavilla tarjouspyynnöillä ja urakoilla varmistetaan kustannustehokkaat kuljetuspalvelut ja kohtuuhintaiset kuljetusmaksut.

Ympäristöasioiden huomioiminen kuljetuksissa

Julkisten hankintayksiköiden on ajoneuvohankinnoissaan otettava huomioon hankittavien ajoneuvojen ympäristötävyllisyys ja energiatehokkuus. Tämä koskee myös kuljetuspalveluhankintoja, joista tietty osuus on tehtävä ympäristötävyllisillä ja energiatehokkailla ajoneuvoilla. Puhtaan kaluston käyttövaatimus (laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021§10) vuosina 2025–2030, on että 15 % ajoneuvoista tulee olla puhtaita. Puhtaan käyttövoiman vaatimukset urakoissa edellyttää sen, että raskaan kaluston jakeluinfra on kattava.

Taajama-alueilla myös jätehuoltomääräysten keräysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävä asuinkiinteistö (esimerkiksi alle 5 asunnon rivitalo, omakoti- tai paritalo) voi liittyä Kymenlaakson Jätteen bio- tai pakkausjätteen kuljetukseen, mikäli kiinteistö sijaitsee kuljetusreitillä. Mahdollisuus tulee tarkistaa Kymenlaakson Jätteen asiakaspalvelusta.

3.1.5 Jätteenkuljetusten asiakaspalvelu

Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakaspalvelu vastaa asiakkaiden yhteydenottoihin puhelimitse arkisin klo 9–15 välillä. Yhteydenottoja tulee puheluiden lisäksi sähköisen asioinnin ja oma-asioinnin kautta sekä sähköpostin välityksellä.

Vuonna 2023 jätteenkuljetusten asiakaspalveluun tulleet yhteydenotot:

• Puhelut	18 700
• Yhteydenotot verkkosivuilta ja sähköpostitse	14 000
• yhteydenotot oma-asioinnin kautta	1 300
• yhteydenotot kuljettajailmoituksilla	16 000

Jätteenkuljetusten asiakaspalvelun kulut katetaan jäteastioiden tyhjennysmaksuilla.

3.2 JÄTEASEMAT, EKOPISTEET JA TÄYDENTÄVÄT KERÄYSPALVELUT

3.2.1 Jäteasemat

Jäteasemalla tarkoitetaan jätehuollon järjestäjän kuntalaisille ylläpitämää pääasiassa kierrätettäville ja vaarallisille jätteille tarkoitettua miehitettyä vastaanottopaikkaa. Jäteasemapalvelu voidaan järjestää myös itsepalveluna tai kiertävänä jäteasemana. Jäteasemapalvelut ja -verkosto määräytyvät kuntalaisilta kerättävän perusmaksun suuruuden mukaan.

Jäteasemaverkoston periaatteet 2025–2030:

- Vähintään yksi jäteasema/kunta tai yhteistoiminta-alue maantieteellisesti lähemmäs olevien kuntien osalta.
- Liikkuvia jäteasemia alueille, joilta on pitkä matka jäteasemalle
- Jäteasemilla vastaanotettavat jätelajit ovat ainakin vaaralliset jätteet, isokokoiset jätteet, puutarhajätteet sekä rakennus- ja remonttijätteet.
- Kymenlaakson Jäte Oy määrittelee jäteasemien operatiivisen toiminnan. Määrittelyssä huomioidaan alueelliset erot väestö- ja kiinteistöjakautumassa, sekä talvi ja kesäaukioloajat. Sijaintiin vaikuttaa myös mm. kaavoitusratkaisut. Tarvittaessa jäteasemien palveluihin liittyvät merkittävät asiat, jotka vaikuttavat esim. sijaintiin, aukioloaikoihin ja kerättäviin jakeisiin viedään jätelautakunnan käsittelyyn ja tarvittaessa myös asukkaita kuullaan asiassa.
- Jäteasemia kehitettäessä tarkastellaan itsepalvelun toteuttamisen mahdollisuudet asemakohtaisesti.

Jäteasemaverkoston nykytila 13 jäteasemaa

- Hamina: Haminan jäteasema
- Iitti: Kausalan jäteasema
- Kotka ja Pyhtää: Jumalniemen jäteasema (myös itsepalvelu)
- Kouvola: Ahlmanintien, Elimäen, Jaalan, Keltakankaan ja Korian jäteasemat
- Lapinjärvi: Korsmalmin jäteasema
- Miehikkälä: Miehikkälän jäteasema
- Mäntyharju: Mäntyharjun jäteasema
- Pertunmaa: Pertunmaan jäteasema
- Virolahti: Liikkuva jäteasema

Kausi 2025–2030

Keskeinen painopiste jäteasemien kehittämisessä vuosina 2025–2030 on jäteasemien itsepalvelutoimintojen kehittäminen. Jäteasemilla tulee olemaan itsepalveluajan lisäksi myös erikseen määritellyt palveluaukioloajat. Palveluaukiololla tarkoitetaan aikaa, jolloin asemalla on paikan päällä henkilökuntaa (miehitetyt palvelut). Jäteasemien aukioloaikoja kehitetään tasapuolisesti vastaamaan kävijämääriä ja määritellään ajankohdat itsepalvelulle ja miehitetyille palvelulle. Palvelut luokitellaan kolmeen luokkaan kävijämäärien mukaisesti sivulla 15 olevan kuvan mukaisesti.

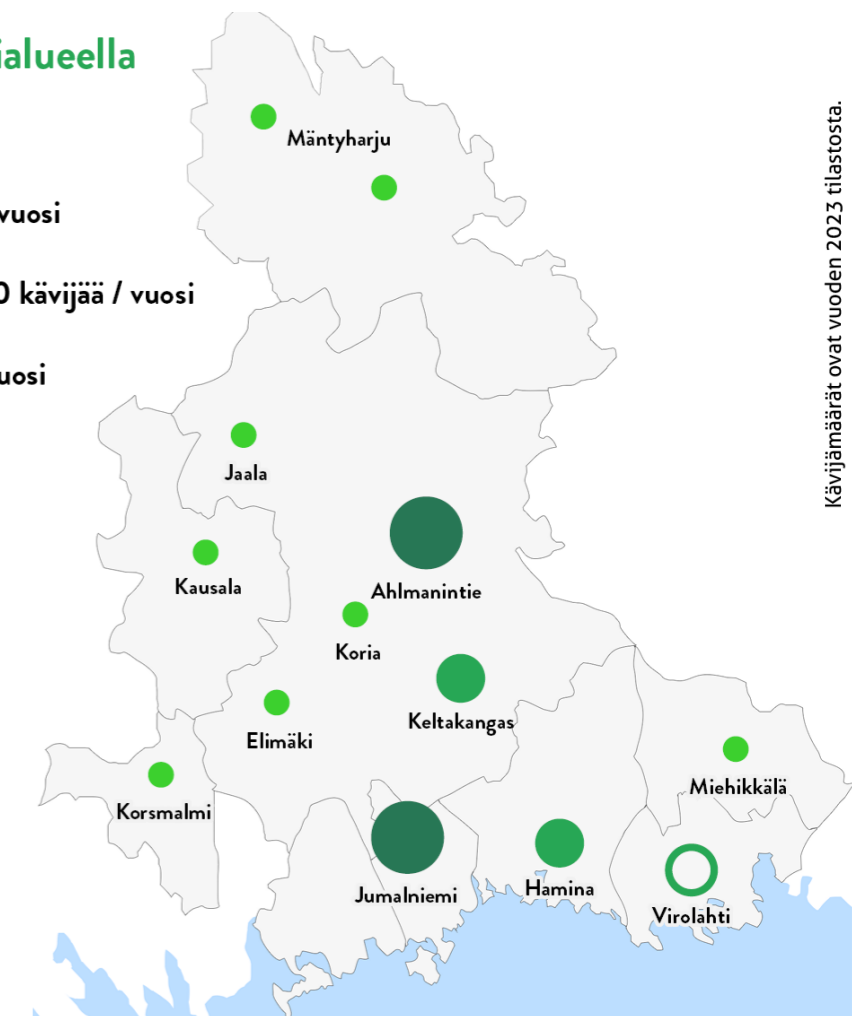
Kaudella 2025–2030 jäteasemaverkostoa kehitetään tasapuolisesti vastaamaan kävijämääriä ja kehitetään kiertäviä jäteasemapalveluita, erityisesti pienemmille paikkakunnille. Jäteasemapalveluiden ja -verkoston kehittämisessä huomioidaan, että kuntalaisten perusmaksu säilyy kohtuullisena.

Yksi suuri yksittäinen jäteasemien kehittämistoimi ja investointi vuosina 2025–2030 tulee olemaan Kouvolan uuden

jäteaseman rakentaminen Ahlmanintien jäteaseman tilalle. Nykyisen Ahlmanintien jäteaseman kävijämäärät ovat kasvaneet kolminkertaiseksi toiminnan aloittamisen ajankohdasta, mistä on seurannut Ahlmanintien ruuhkautumista. Lisäksi tilanpuute Ahlmanintien jäteasemalla aiheuttaa turvallisuusriskiä.

Jäteasemien kävijämäärät Kymenlaakson Jäte Oy:n toimialueella

- Suuri jäteasema yli 50 000 kävijää / vuosi
- Keskisuuri jäteasema 10 000–50 000 kävijää / vuosi
- Pieni jäteasema 0–10 000 kävijää / vuosi
- Liikkuva jäteasema

Kävijämäärät ovat vuoden 2023 tilastosta.

3.2.2 Ekopisteverkosto

Alueen ekopisteistä 68 kpl on Rinki Oy:n ylläpitämiä, joiden lisäksi Kymenlaakson Jätteen ylläpitämät 44 ekopistettä täydentävät verkostoa. Kymenlaakson Jätteen ylläpitämät ekopisteet kustannetaan asukkaiden maksamalla perusmaksulla.

Kymenlaakson Jäte vähensi vuoden 2023 alusta 29 sellaista ekopistettä, joiden käyttö oli hyvin vähäistä tai ne sijaitsivat taloyhtiövaltaisilla alueilla, joissa oli päällekkäistä hyötyjätekeräystä. Jäljelle jääneitä 44 ekopistettä kehitettiin niin, että kaikilla ekopisteillä on lasin, metallin, paperin ja kartongin keräysastiat. Muovinkeräysastiat lisättiin 20 ekopisteelle.

Muovipakkauskeräystä on tähän saakka ollut vain Rinki Oy:n ekopisteissä. Asukkaat ovat toivoneet muovipakkauskeräystä myös täydentäviin ekopisteisiin. Ekopisteverkoston järkevöittämisellä säästettiin varoja, joilla voitiin lisätä muovipakkausjätteen ja kartongin keräystä täydentäville ekopisteille. Pakkausmuovin keräys on nyt toteutettu jokaiseen kuntaan joko pakkaustuottajien tai jäteyhtiön toimesta.

Aikaisemmalla kaudella tehtyjen muutosten vuoksi ekopisteverkostoon ei ole suunnitteilla muutoksia kaudelle 2025–2030. Alueella seurataan aktiivisesti valtakunnallisia muutoksia tuottajavastuussa ja mahdollisia muutoksia Rinki-pisteissä. Mikäli niissä tapahtuu merkittäviä muutoksia, varaudutaan

tarvittaessa tekemään muutoksia myös Kymenlaakson Jätteen täydentävään ekopisteverkostoon.

3.2.3 Vaarallisen jätteen vastaanotto ja keräys

Jäteasemat ja kiertävät keräykset ottavat vastaan kaikkia kotitalouden vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta lääkejätteitä. Kiertäviä keräyksiä järjestetään tarvittaessa niillä alueilla, joissa loma-asutuksen osuus ja matka kiinteään pisteeseen ovat keskimääräistä suuremmat.

Vaarallisen jätteen keräyksiä järjestetään myös osakaskuntien isoissa saarissa, joihin keräys voidaan järkevällä tavalla järjestää.

Lääkejätteen osalta minimi on vähintään yksi vastaanottopaikka/kunta. Tavoitteena kuitenkin on, että kaikki apteekit olisivat sopimusapteekkeja.

3.2.4 Täydentävät maksulliset noutopalvelut

Puutarhajätteen noutopalvelua järjestetään Kouvolassa, Iitissä, Kotkassa, Pyhtäällä, Haminassa ja Virolahdella. Maatila- ja puutarhajätteen noutopalvelu järjestetään kaikissa niissä kunnissa, joissa kunta on siirtänyt ko. jätehuoltopalvelut Kymenlaakson Jätteelle.

Isojen jätteiden noutopalvelua toteutetaan yhteistyökumppaneiden kanssa Kouvolassa, Iitissä, Kotkassa, Pyhtäällä ja Haminassa.

3.3 VIESTINTÄ JA NEUVONTA

Jätelain mukainen (93 §) neuvonta ja tiedotus on annettu Kymenlaakson Jäte Oy:n tehtäväksi. Jätehuollon tiedotuksen ja neuvonnan kulut katetaan pääosin jätehuollon perusmaksuilla. Asukkaiden tyytyväisyyttä tiedotukseen ja neuvontaan mitataan kahden vuoden välein Kymenlaakson Jäte Oy:n teettämän oman asiakastyytyväisyyskyselyn avulla. Asukkaiden tyytyväisyyttä seurataan lisäksi kuntien tilaaman valtakunnallisen Yhdyskuntatekniset palvelut-tutkimuksen avulla. Sisäisesti seurataan sekä viestinnän että neuvonnan kokonaistavoitavuutta, eli tavoitettujen ja kohdattujen asukkaiden määriä.

3.3.1 Viestintä

Tärkeimmät ja kattavimmat viestinnän välineet ovat kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä tiedotuslehti (Roskaviesti) ja verkkosivut. Tiedotuslehti lähetetään vakituisille asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille. Verkkosivuilla asukkaille tarjotaan ajankohtaisin tieto jätehuollon palveluista. Verkkosivut ovat myös tärkeä sähköisen asioinnin kanava. Sähköistä asiointia kehitetään yhteistyössä keräys- ja kuljetus- ja asiakas-palvelujen kanssa.

Isännöitsijöille tiedotetaan vuoden aikana useita kertoja sähköisillä uutiskirjeillä. Viestinnän kampanjoilla lähestytään eri kohderyhmiä ajankohtaisilla asioilla ja tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Viestintä on aktiivista myös yhtiön some-kanavissa (Facebook, Instagram, LinkedIn).

Vuosina 2025–2030 viestinnän painopisteitä ovat jätteen synnyn ehkäisy sekä kiertäytymisen ja erilliskeräyksen edistäminen. Tämän tueksi kehitetään viestintätapoja, jotka huomioivat kohderyhmien tarpeet ja käyttäytymisen. Kuljetusten, palveluiden,

jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten muutoksiin liittyvistä asioista tiedotetaan aktiivisesti, huomioiden omistajakuntien erityistarpeet. Suuria viestintä-kokonaisuuksia ovat esimerkiksi Pertunmaan alueen jäte- ja lietekuljetusten käynnistyminen vuonna 2025 sekä biojätteen lajitteluvuorituksen laajeneminen yli 300 asukkaan taajamissa vuonna 2026.

3.3.2 Neuvonta

Kaikille alueen asukkaille tarjotaan jätehuollon neuvontapalveluja. Kymenlaakson Jätteen neuvonta vastaa asukkaiden kysymyksiin puhelimitse ja sähköpostitse sekä järjestää erilaisia neuvontatilaisuuksia. Neuvontaa tehdään myös verkossa, kuten some-kanavissa (Facebook, Instagram, LinkedIn) ja neuvonnan materiaaleja tarjotaan myös vapaasti käyttöön yhtiön verkkosivuilla. Neuvonta on maksutonta ja kaikenlaiset asukasryhmät voivat tilata neuvontaa.

Neuvonta auttaa taloyhtiöitä ja kuntien kiinteistöjä kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen suunnittelussa, organisoinnissa sekä jätteenkuljetuspalvelujen käytössä. Näitä palveluja tarjotaan ensisijaisesti kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueille (Kouvola, Iitti, Kotka, Mäntyharju) ja tarpeen mukaan myös muulle toimialueelle.

Neuvonnan painopisteenä vuosina 2025–2030 ovat kiinteistöjen erilliskeräys, erityisesti taloyhtiöissä ja uusissa kuljetusrakoissa sekä omakotitalojen biojätteen keräyksen ja kompostoinnin neuvonta yli 300 asukkaan taajamissa. Lisäksi neuvonta tulee kohdentumaan tulevaisuudessa myös jätteen synnyn ennaltaehkäisyyn ja tietoisuuden lisäämiseen riittämättömistä luonnonvaroista.

3.4 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT

Jätehuoltoviranomaisen palvelut kunnille tarjoaa alueellinen jätehuoltoviranomainen, Kymen jätelautakunta. Kymen jätelautakunta on Kouvolan kaupungin toimielin. Toimintaa toteuttava yksikkö, "Alueellinen jätehuolto" on sijoittunut Tekniikka ja ympäristö-toimialalle, Yhdyskuntatekniikka-palveluun. Kymen jätelautakunta-toimielimessä on 13 jäsentä, joista neljä Kouvolasta (pj), kaksi Kotkasta (vpj) ja yksi muista kunnista.

Jätelautakunnan tehtävät

Lautakunta huolehtii kunnalle jätelain mukaan kuuluvista jätehuollon järjestämisestä, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä. Lautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten ja jäteyhtiön sekä yksityisten jätteenkuljetusyrityksien kanssa.

Lautakunta päättää jätelaissa kunnan ratkaistavaksi määrätyistä asioista. Tässä tarkoituksessa lautakunta mm:

- päättää jätehuollon palvelutasosta
- hyväksyy kunnan jätehuoltomääräykset
- päättää jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta
- päättää jätteen kuljetuksen järjestämisestä
- päättää jätteen hyötykäytöstä ja käsittelystä
- päättää jätehuollon maksut
- käsittelee jätehuollon maksuja koskevat muistutukset
- päättää jätemaksujen kohtuullistamisesta
- ylläpitää jätteenkuljetus- ja kompostointirekisteriä
- päättää muut kunnan jätehuoltoviranomaiselle jätelain tai muiden säännösten mukaan kuuluvat asiat

Lautakunta seuraa jätelainsäädännön sekä kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista ja huolehtii tiedottamisesta yhteistyössä muiden viranomaisten ja jäteyhtiön kanssa. Lautakunta huolehtii toiminnan edellyttämästä asiakaspalvelun järjestämisestä.

Jätelautakunnan toiminnan painopisteet vuosina 2025-2030

Seuraavien vuosien toiminta painottuu jätehuoltomääräysten toimeenpanon edistämiseen, jätehuollon toteutumisen seurantaan, kompostointirekisterin sekä tiedotuksen kehittämiseen. Myös todennäköiset, jätelainsäädännössä jälleen tapahtuvat uudistukset vaikuttavat jätelautakunnan toimintaan.

3.5 JÄTEHUOLLON VALVONTATEHTÄVÄT

Jätehuollon valvontatehtävät kuuluvat kuntien ympäristösuojeluviranomaisille sekä Kaakkois-Suomen, Hämeen, Etelä-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksille. Valvontatehtäviä ovat mm:

- valvoa jätelain ja jätehuoltomääräysten noudattamista
- antaa tarvittaessa erityisiä valvontamääräyksiä laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi
- liittyy valvontamääräykseen tehoste kuten uhkasakko
- tehdä päätökset valvonta-asioissa
- käsitellä ympäristönsuojeluun liittyvät ilmoitus- ja lupa-asiat sekä valvoa päätösten noudattamista

Kymen jätelautakunnan kuntien Jätehuollon
palvelutaso 2025-2030